

Фізична освіта і спорт

УДК 796:658.15

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20569273>

ПЛАНУВАННЯ РІЧНОГО КОШТОРИСУ НА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗБОРІВ В ДЮСШ

Кунінець Олеся Олександрівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної культури і спорту,
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, Наукове Містечко 59,
Запоріжжя, Україна,

<https://orcid.org/0009-0005-6468-7109>

Омок Ганна Анатоліївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління фізичною культурою
та спортом, Національний університет «Запорізька політехніка» Жуковського
64, 69063, Запоріжжя, Україна,

<https://orcid.org/0009-0001-2428-6002>

Шуба Людмила Вікторівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління фізичною
культурою та спортом, Національний університет «Запорізька політехніка»
Жуковського 64, 69063, Запоріжжя, Україна,

<https://orcid.org/0000-0002-8037-4218>

Шуба Вікторія Вікторівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології,
Український державний університет науки і технологій (УДУНТ), Набережна
Перемоги 10, 49094 Дніпро, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-5042-3106>

Шуба Віктор Олександрович

доцент, професор кафедри інноваційних технологій в педагогіці, психології та соціальної роботи, Університет імені Альфреда Нобеля, Січеславська
Набережна 18, Дніпро, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-1060-505X>

Прийнято: 15.04.2026 | Опубліковано: 30.04.2026

Анотація: У статті розглянуто особливості планування річного кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів у дитячо-юнацьких спортивних школах (ДЮСШ). Проаналізовано специфіку фінансового забезпечення навчально-тренувального процесу, визначено основні етапи формування кошторису та структуру витрат. Обґрунтовано необхідність впровадження ефективних механізмів фінансового планування з урахуванням сучасних умов функціонування закладів позашкільної освіти. Запропоновано практичні рекомендації щодо оптимізації бюджетування.

Мета дослідження обґрунтування теоретико-практичних засад планування річного кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів у ДЮСШ та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансового управління.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечили всебічний аналіз проблеми планування кошторису, а саме: *аналіз і синтез* – для узагальнення теоретичних підходів до фінансового планування та визначення сутності кошторису в системі ДЮСШ; *системний підхід* – для розгляду процесу бюджетування як цілісної системи, що включає взаємопов'язані елементи (планування, фінансування, контроль); *економіко-статистичні методи* – для оцінювання структури витрат і визначення найбільш ресурсомістких статей; *метод узагальнення практичного досвіду* – для формування рекомендацій на

основі діяльності ДЮСШ; *прогностичний метод* – для визначення перспектив удосконалення фінансового планування. Застосування зазначених методів дозволило забезпечити обґрунтованість висновків та практичну спрямованість дослідження.

Результати дослідження. Формування кошторису навчально-тренувальних зборів в ДЮСШ повинно здійснюватися з урахуванням державних норм витрат на харчування, відрядження та матеріальне забезпечення спортсменів. Водночас фактичні витрати коригуються відповідно до ринкових умов, регіональних особливостей і фінансових можливостей місцевих бюджетів. Це зумовлює необхідність поєднання нормативного та гнучкого підходів до бюджетування.

Висновки. Планування річного кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів в ДЮСШ є важливим інструментом забезпечення ефективної організації навчально-тренувального процесу. Раціональне використання фінансових ресурсів сприяє підвищенню якості спортивної підготовки вихованців та зміцненню матеріально-технічної бази закладу. Впровадження сучасних підходів до бюджетування дозволить підвищити ефективність управління та забезпечити прогресивний розвиток ДЮСШ.

Ключові слова: *навчально-тренувальні збори, фінансове планування, річний кошторис, бюджетування, оптимізація витрат.*

PLANNING THE ANNUAL BUDGET FOR TRAINING CAMPUS IN A CHILDREN'S AND YOUTH'S SPORTS SCHOOL

Kuninets Olesia

PhD in Pedagogy, Associate Professor of the Department of Physical Culture and Sports, Municipal Institution of Higher Education "Khortytsia National Educational

and Rehabilitation Academy" of the Zaporizhia Regional Council, Naukove
Mistechko 59, Zaporizhia, Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0005-6468-7109>

Omok Hanna

PhD in Pedagogy, Associate Professor of the Physical Culture and Sport
Management Department, National University «Zaporizhzhia Polytechnic»,
Zhukovsky 64, 69063, Zaporizhia, Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0001-2428-6002>

Shuba Liudmyla Viktorivna

PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the Physical Culture
and Sport Management Department, National University «Zaporizhzhia
Polytechnic», Zhukovsky 64, 69063, Zaporizhia, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-8037-4218>

Shuba Victoria Viktorivna

PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of the Pedagogy and
Psychology Department, Ukrainian State University of Science and Technology
(UDUNT), Naberezhna Peremohy 10, 49094 Dnipro, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0001-5042-3106>

Shuba Victor

Associate Professor, Professor of the Innovative Technologies in Pedagogy,
Psychology and Social Work Department, Alfred Nobel University, Sicheslavska
Embankment 18, Dnipro, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-1060-505X>

Abstract: *The article considers the features of planning the annual budget for holding training camps in children's and youth sports schools. The specifics of financial*

support for the training process are analyzed, the main stages of budget formation and the structure of expenses are determined. The need for the implementation of effective financial planning mechanisms is substantiated, taking into account the modern conditions of the functioning of out-of-school education institutions. Practical recommendations are proposed for optimizing budgeting

Objective. *substantiation of the theoretical and practical principles of planning the annual budget for conducting training sessions at the Youth and Sports School and development of recommendations for improving the efficiency of financial management..*

Methods. In the research process, a complex of general scientific and special methods was used, which provided a comprehensive analysis of the problem of budget planning, namely: analysis and synthesis - to generalize theoretical approaches to financial planning and determine the essence of the budget in the system of youth sports schools; a systemic approach - to consider the budgeting process as a holistic system that includes interrelated elements (planning, financing, control); economic and statistical methods - to assess the structure of costs and determine the most resource-intensive items; the method of generalizing practical experience - to form recommendations based on the activities of youth sports schools; prognostic method – to determine the prospects for improving financial planning. The use of these methods allowed to ensure the validity of the conclusions and the practical orientation of the research..

Results. The formation of the budget for training camps in the Youth Sports School should be carried out taking into account state norms for expenses for food, business trips and material support of athletes. At the same time, actual expenses are adjusted in accordance with market conditions, regional characteristics and financial capabilities of local budgets. This necessitates a combination of normative and flexible approaches to budgeting.

Conclusions. Planning an annual budget for training camps in a youth sports school is an important tool for ensuring the effective organization of the training process. The

rational use of financial resources contributes to improving the quality of sports training for students and strengthening the material and technical base of the institution. The introduction of modern approaches to budgeting will increase the efficiency of management and ensure the progressive development of a youth sports school.

Key words: training fees, financial planning, annual estimates, budgeting, cost optimization.

Постановка проблеми. Функціонування дитячо-юнацьких спортивних шкіл в Україні відбувається в умовах обмежених фінансових ресурсів, зростання конкуренції у сфері спорту та підвищених вимог до якості підготовки спортсменів. Навчально-тренувальні збори є важливим інструментом підвищення спортивної майстерності вихованців, оскільки дозволяють забезпечити інтенсивну підготовку, вдосконалення техніко-тактичних навичок та формування психологічної стійкості спортсменів.

Разом із тим організація навчально-тренувальних зборів потребує значних фінансових витрат, що зумовлює необхідність ефективного планування річного кошторису. Недостатній рівень фінансового планування може призвести до нерационального використання коштів, зриву навчально-тренувального процесу та зниження результативності спортивної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика фінансового забезпечення закладів освіти і спорту знайшла відображення у працях вітчизняних та зарубіжних науковців у галузі економіки освіти, спортивного менеджменту та державного управління [1]. Дослідження охоплюють питання бюджетування, фінансового контролю, оптимізації витрат і залучення альтернативних джерел фінансування [2].

Водночас питання планування кошторису саме для навчально-тренувальних зборів в ДЮСШ залишаються недостатньо розробленими [3]. Це зумовлює необхідність комплексного дослідження, що враховує специфіку

спортивної підготовки, організаційні особливості ДЮСШ та сучасні економічні умови.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Незважаючи на наявність значної кількості наукових праць, присвячених фінансовому забезпеченню закладів освіти та спорту, низка важливих аспектів залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, відсутній комплексний підхід до планування річного кошторису саме для проведення навчально-тренувальних зборів у дитячо-юнацьких спортивних школах з урахуванням специфіки їх функціонування.

Недостатньо розробленими є методичні засади формування кошторису, які б поєднували вимоги чинного нормативно-правового забезпечення з реальними економічними умовами та потребами навчально-тренувального процесу. Також обмежено висвітлено питання адаптації фінансового планування до змін у бюджетному фінансуванні, зростання вартості послуг і необхідності залучення позабюджетних ресурсів.

Окремої уваги потребує проблема недостатньої деталізації структури витрат на проведення навчально-тренувальних зборів, що ускладнює процес їх прогнозування та контролю. Крім того, практично відсутні науково обґрунтовані рекомендації щодо використання сучасних інструментів бюджетування та цифрових технологій у діяльності ДЮСШ.

Таким чином, існує потреба у поглибленому дослідженні питань планування річного кошторису навчально-тренувальних зборів, розробці практичних підходів до оптимізації витрат і підвищення ефективності фінансового управління у системі дитячо-юнацького спорту.

Формулювання цілей статті (постановка завдання)

Метою статті є обґрунтування теоретико-практичних засад планування річного кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів у ДЮСШ та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансового управління.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань:

- проаналізувати теоретичні підходи до фінансового планування у сфері фізичної культури і спорту;
- визначити сутність та значення кошторисного планування в діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл;
- дослідити особливості організації та фінансового забезпечення навчально-тренувальних зборів в ДЮСШ;
- охарактеризувати етапи формування річного кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів;
- проаналізувати структуру витрат і визначити основні статті фінансування;
- обґрунтувати принципи ефективного бюджетування в умовах обмежених ресурсів;
- виявити проблеми фінансового забезпечення навчально-тренувальних зборів та визначити шляхи їх вирішення;
- розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення процесу планування кошторису в ДЮСШ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сутність та значення кошторисного планування в ДЮСШ.

Річний кошторис є основним фінансовим документом ДЮСШ, який відображає план доходів і витрат на певний період. У контексті навчально-тренувальних зборів кошторис виконує функції: планування фінансових ресурсів; координації діяльності підрозділів; контролю за використанням коштів; оцінювання ефективності витрат [4].

Ефективне кошторисне планування сприяє досягненню стратегічних цілей розвитку спортивної школи та підвищенню конкурентоспроможності її вихованців [5].

Етапи планування річного кошторису:

- Аналіз потреб – визначення кількості зборів, їх тривалості, місця проведення, складу учасників.
- Планування заходів – узгодження зборів із календарем змагань та навчальними програмами.
- Розрахунок витрат – деталізація витрат за статтями.
- Визначення джерел фінансування – бюджетні та позабюджетні ресурси.
- Складання кошторису – оформлення відповідно до нормативних вимог.
- Затвердження та реалізація – погодження з відповідними органами управління.
- Контроль та коригування – моніторинг виконання та внесення змін.

Такий поетапний підхід забезпечує логічність і прозорість фінансового планування [6].

Структура витрат на навчально-тренувальні збори:

- проживання та харчування спортсменів;
- транспортні витрати;
- оренда спортивної інфраструктури;
- придбання інвентарю;
- заробітна плата персоналу;
- медичне обслуговування;
- організаційно-господарські витрати.

Така деталізація витрат дозволяє підвищити точність планування та уникнути перевитрат.

Ефективність кошторисного планування забезпечується дотриманням таких принципів: обґрунтованість і реалістичність; цільове використання коштів; прозорість і підзвітність; гнучкість; стратегічна орієнтація [7].

Серед основних проблем фінансового забезпечення ДЮСШ: обмежене бюджетне фінансування; нестабільність надходжень; недостатній рівень фінансової автономії [8].

Для їх вирішення доцільно: розширювати партнерство зі спонсорами; впроваджувати цифрові системи обліку; підвищувати фінансову грамотність управлінців; використовувати програмно-цільовий метод бюджетування [9].

Пропонуємо адаптований варіант таблиці кошторису одного виїзного командного НТЗ з урахуванням реальних підходів і нормативів фінансування в Україні (з урахуванням чинні порядки Мінмолодьспорту та практику бюджетних закупівель).

Таблиця

№	Стаття витрат	Одиниця виміру	Кількість Перша цифра (осіб), інша (діб)	Норматив / середня вартість (грн)	Сума (грн)
1	Проживання спортсменів	осіб/днів	20×10	500–900	100 000 - 180 000
2	Харчування (добові норми)	осіб/днів	20×10	800-1000	160 000-200 000
3	Проїзд (відрядження)	осіб	20	800–1100	16 000 - 22 000
4	Добові тренерам (відрядження)	осіб/днів	2×10	800-1000	16 000-20 000
5	Медико-відновлювальні засоби	комплект	1	5 000–10 000	5 000 – 10 000
6	Спортивний інвентар	комплект	1	10 000–20 000	10 000 – 20 000
7	Організаційні витрати	—	—	—	5 000
8	Разом				312 000-457 000

Обґрунтування відповідності нормативам.

Харчування спортсменів:

Фінансується за добовими нормами, які затверджуються державою (Мінмолодьспорт та Мінфін) і залежать від виду спорту та рівня заходу.

В практиці ДЮСШ це зазвичай:

- 300–500 грн/добу (місцевий рівень)
- більше — для збірних команд

Витрати на збори (проживання, проїзд, добові)

Включаються до кошторису як відрядження (проїзд, проживання, добові), що прямо передбачено нормативними документами [10].

Інвентар та екіпірування. Можуть фінансуватися за бюджетні кошти в межах потреб навчально-тренувального процесу [11].

Аналіз публічних закупівель показує, що повний пакет (проживання та харчування) може сягати значних сум залежно від масштабу зборів це підтверджує актуальність наведених діапазонів [12].

Формування кошторису навчально-тренувальних зборів в ДЮСШ повинно здійснюватися з урахуванням державних норм витрат на харчування, відрядження та матеріальне забезпечення спортсменів [13]. Водночас фактичні витрати коригуються відповідно до ринкових умов, регіональних особливостей і фінансових можливостей місцевих бюджетів [14]. Це зумовлює необхідність поєднання нормативного та гнучкого підходів до бюджетування [15].

В реаліях фінансування олімпійських видів спорту з місцевого бюджету зазвичай вказана кінцева сума (457 000 грн) є бюджетом спортивних шкіл на всі відділення які розвиває школа (комплексні) на рік. Не варто залишати старі цифри у вигляді суми «300 грн/доба» без пояснення — вони вже часто не відповідають реаліям. Краще:

- або вказувати діапазони (як в таблиці);
- або враховувати індексацію та ринкові ціни.

Висновки. Планування річного кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів в ДЮСШ є важливим інструментом забезпечення ефективної організації навчально-тренувального процесу. Раціональне використання фінансових ресурсів сприяє підвищенню якості спортивної

підготовки вихованців та зміцненню матеріально-технічної бази закладу. Впровадження сучасних підходів до бюджетування дозволить підвищити ефективність управління та забезпечити прогресивний розвиток ДЮСШ.

Список використаних джерел

1. Бабій І. В. Основи діловодства : навчально-методичне видання для курсантів та студентів 2–3 курсів. Львів : СПОЛОМ, 2020.
2. Бесєдін В. В. Документування управлінської діяльності : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020.
3. Білогур В.Є. (2018). До проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців в галузі фізичної культури і спорту. Гілея (науковий вісник). Київ: Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР». 72, 32-37.
4. Грибан, Григорій Петрович. Термінологічний словник з фізичної культури і спорту / Г. П. Грибан, Д. В. Бойко, Д. О. Дзензелюк ; за ред. Г. П. Грибана ; М-во освіти і науки України, Житомир. нац. агрокол. ун-т. — Житомир : Рута, 2016. — 99 с. — Бібліогр.: с. 97–99.
5. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир : Вид-во «Рута», 2022. 124 с.
6. Клопов РВ. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту із застосуванням інформаційних технологій: теорія і практика: монографія; Сисоєва СО., редактор. Запоріжжя: Вид-во Запорізького нац. ун-ту; 2010. 386 с Карпюк ІЮ. Вивчення проблеми формування професійної компетенції майбутніх спеціалістів у сучасній освіті. Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. 2010;1:172-6.
7. Коновальчук І. І. Сутність та властивості інноваційної педагогічної системи. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. Київ. Вінниця; 2011;67(1):89-93.

8. Кремень В. Г. (2007). Якісна освіта як вимога ХХІ століття. Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти, 15-16 (19-20), 3-10.
9. Криштанович С. К. (2020). Формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту: теорія та методика: монографія. Дрогобич: ТЗОВ Трек-ЛТД.
10. Круцевич Т, Зайцева М. Інноваційні процеси у сфері підготовки та перепідготовки кадрів з фізичної культури. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2005;4:41-4.
11. Кошарна Н. В. Діловодство у фізкультурно-спортивних організаціях : навч. посіб. Харків : ХДАФК, 2020. 128 с.
12. Тимошенко О. В. (2009). Теоретико-методичні засади оптимізації професійної підготовки вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Київ.
13. Трубіна М. В. Правове регулювання фінансування дитячо-юнацького спорту в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / М. В. Трубіна; Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь, 2014. - 16 с.
14. Холостенко Т. В. Організаційно-педагогічні умови управління професійним самовдосконаленням керівника позашкільного навчального закладу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.06 / Т. В. Холостенко; НАПН України, ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти". - Київ, 2014.
15. Шкретій Ю. М. Напрями реформування системи фізичної культури і спорту в Україні / Ю. М. Шкретій // Актуал. пробл. фіз.культури і спорту : зб. наук. пр. – К.: Наук. світ, 2004. – № 4. – С. 5–11.